



MIE
♥
SODANKYLÄ

Ikäihmisten palvelut

SODANKYLÄN PALVELUT YLI 65-VUOTIAILLE SODANKYLÄLÄISILLE

Yhdessä ikääntyen, hyvinvointia edistävä asuminen
Sodankylässä -hanke

1.1.2023 lähtien ajantasaista tietoa palvelujen myöntämisperusteista löytyy Lapin hyvinvointi-
alueen kotisivuilta (www.lapha.fi) ikäihmisten palveluista.

SISÄLTÖ

1.	IKÄIHMISTEN PALVELUOHJAUS	3
2.	SÄHKÖINEN ASIOINTIPALVELU	3
3.	ITSEARVIOINTIIN VÄLINEITÄ	3
4.	ATERIAPALVELUT	4
5.	ATERIAPASSI	5
6.	PAIKALLISLIIKENNE JA PALVELU- JA ASIOINTILINJAT	6
7.	KULJETUSPALVELUT	7
8.	ASUNTOJEN KORJAUS JA MUUTOSTYÖT	8
9.	SOSIAALITYÖN PALVELUT	9
10.	APUVÄLINEET	9
11.	HOITOTARVIKKEET	10
12.	TURVAPUHELIN JA MUUT TURVALAITTEET	11
13.	VERTAISTUKI JA VAPAAEHTOISTYÖ	12
14.	SODANKYLÄN SEURAKUNTA	14
15.	KIRJARAITO TUO KIRJASTON KOTIIN	14
16.	REVONTULIOPISTON (=KANSALAIPOISTO) TOIMINTAA	14
17.	AIKUIS- JA DIABETESVASTAANOTTO JA SENIORINEUVOLAT	15
18.	MUISTIVASTAANOTTO JA MUISTIKUNTOUTUSRYHMÄ	16
19.	SENIORIKUNTOSALI JA KUNNAN LIIKUNTAPALVELUT	17
20.	KUNTOUTUSPALVELUT	18
21.	OMAISHOIDONTUKI	19
22.	OMAISHOITAJAN VAPAIEN TAI MUU TILAPÄISEN HOIDON AIKAINEN HOITO	19
23.	IKÄIHMISTEN PERHEHOITO	20
24.	KOTIHOITO	21
25.	KOTIHOIDON TUKIPALVELUT JA TUKIPALVELUSETELI	22
26.	VETERAANIPALVELUT VETERAANEILLE JA SOTAINVALIDEILLE	23
27.	SAAMELAISPALVELUT	24
28.	TERVEYSPALVELUT	25
29.	MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT	26
30.	SUUN TERVEYDENHOITO	27
31.	AKUUTTI- JA KUNTOUTUSOSASTO (=VUODEOSASTO) SEKÄ KOTISAIRAALA	28
32.	ASUMISPALVELUT JA LYHYTAIKAISHOITO	29
33.	IKÄIHMISTEN PALVELUT	31

1. IKÄIHMISTEN PALVELUOHJAUS

Ikäihmisten palveluohjaus palvelee ikäihmisiä, heidän omaisiaan ja läheisiään monenlaisissa arjen asioihin liittyvissä kysymyksissä. Eri tukimuodoista ja palveluista saa tietoa ottamalla yhteyttä Ikäihmisten palveluohjaajaan.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Ikäihmisten palveluohjaus	ma-pe klo 9-12 Varaa puhelimitse aika myös käyntiä varten.	040 187 5577 Hannuksenkartano, Kurunokantie 5
Palveluohjaus pohjois-saamen kielellä	ke-pe klo 8-15	040 842 6050

2. SÄHKÖINEN ASIOINTIPALVELU

Virtu.fi auttaa ikäihmisten arkeen liittyvissä asioissa ja ongelmatilanteissa. Vastaajina toimivat ammattilaiset. Virtu-palvelupiste on sähköisen asiointin paikka, jossa kuntalainen voi käyttää asiointipalveluja ja muita internetpalveluja.

Palvelu	Tavoitettavuus	Verkkoasiointi
Lapin virtuaalinen sosiaali- ja terveystalokeskus	24/7 Palvelulupaus 5 arkipäivää	virtu.fi
Virtu-palvelupiste kirjastossa	Kirjaston aukioloaikoina ma-pe 10-18, la ja aattoina 10-15	virtu.fi

3. ITSEARVIOINTIIN VÄLINEITÄ

Oman elämän, terveyden ja asumisen suunnitteluun itsearviointin digitaalisia välineitä.

Palvelu	Tavoitettavuus	Verkkoasiointi
Omaolo on sosiaali- ja terveystalokeskusten tarpeen itsearviointin väline.	24 / 7	www.omaolo.fi (kuljetuspalvelut, omaishoidontuki, asiointi kodin ulkopuolella sekä 15 erilaista oirearviointia käytettävissä)
Ikätalo on THL:n verkkopalvelu	24 / 7	www.ikatalo.fi
Tietoa asumiseen liittyvistä asioista ja asumisen pikatesti itsearviointiin.	24 / 7	www.saaennakoida.fi
Tietoa ja itsearviointin välineitä mielenterveyteen liittyen	24 / 7	www.mielenterveystalo.fi

4. ATERIAPALVELUT

Monipuolisella ja ravitsevalla aterialla tuetaan ikäihmisen toimintakyvyn edistämistä, terveyttä ja hyvinvointia. Ateriapalvelun kotiin kuljetettavat ateriat tukevat ikäihmisen asumista omassa kodissa.

Aterian hinta määräytyy perusturvalautakunnan päätöksen mukaan.

Kotiin kuljetettu ateria maksaa (hinnat v. 2022):

- lounas 6,70€/ateria (päivällinen lounaan mukana 4,60 €)
ateriapaketti sisältää pääruoan, lisukkeen, salaatin, leivän, levitteen ja jälkiruoan
- kotiinkuljetus tapahtuu enintään 3 kertaa/viikko yksi kuljetuskerta maksaa 4 €
- asiakaslaskutus kuukausittain jälkikäteen

Kotiin kuljetettavat ateriat toimitetaan jäähdytettyinä keskustaaajaman alueelle:

- Maanantaina (ma + ti ateriat)
- Keskiviikkona (ke + to ateriat)
- Perjantaina (pe + la + su ateriat)

Muiden alueiden ateriapalveluista sovitaan yksilöllisesti.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Ikäihmisten palveluohjaus	ma-pe klo 9–12 Varaa puhelimitse aika myös käyntiä varten.	040 187 5577 Hannuksenkartano, Kurunokantie 5
Oman alueen vastuuhoidajat löytyvät kohdasta 24. KOTIHOITO s. 21		



5. ATERIAPASSI

Sodankylässä ikäihmiset ja sosiaalipalveluiden asiakkaat, jotka eivät toimintakykynsä rajoitusten vuoksi pysty itse tai omaisensa avustamana valmistamaan tai hankkimaan aterioitaan tai joilla on ravitsemustilan heikkous tai terveydentilaan liittyvä erityisruokavalion tarve voivat hakea tukipalveluna ateriapassia, jolla voi ruokailla edullisesti Sodankylän kunnan henkilöstöravintoloissa Sopukassa, Hannuksenkartanossa tai keskuskeittiöllä. (Sivukylät sovitaan tapauskohtaisesti).

Ateriapassilla asiakas voi ostaa arvonlisäverottoman aterian, jonka hän maksaa paikan päällä käteisellä tai pankkikortilla. Aterian hinta muodostuu ruokapalvelun omakustantehinnasta. Vuonna 2022 omakustanteinen hinta aterialle on 6,70 euroa.

Miten ateriapassia haetaan?

Ateriapassia haetaan täyttämällä hakulomake, joka löytyy kunnan kotisivuilta, sosiaali- ja terveystyöpalvelut, ikäihmisten palvelut kohdasta tiedostot.

Yli 65-vuotiaille tai kotihoidon asiakkaille ateriapassin hakemuksen käsittelee kotihoidon osastonhoitaja. Hakijoille, jotka eivät ole kotihoidon asiakkaita tehdään palvelutarpeen arviointi ennen palvelun myöntämistä.

Alle 65-vuotiaille ateriapassin hakemuksen käsittelee kunnan sosiaalityöntekijä.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Ikäihmisten palveluohjaus	ma-pe klo 9–12 Varaa puhelimitse aika myös käyntiä varten.	0401875577 Hannuksenkartano, Kurunokantie 5
Hakemuksen lähettäminen		etunimi.sukunimi@sodankyla.fi Kotihoidon osastonhoitaja, Jäämerentie 1, 99600 Sodankylä

6. PAIKALLISLIIKENNE JA PALVELU- JA ASIOINTILINJAT

Paikallisliikenteen peruspalvelutasolla turvataan ihmisten jokapäiväiset liikkumistarpeet tietyllä liikennöntialueilla. Paikallisliikennettä suunniteltaessa otetaan huomioon palveluiden tarve, eli onko julkisen liikenteen palveluille käyttäjiä.

Palvelu- ja asiointiliikenne on kaikille avointa liikennettä. Palvelu on kotiovelta kotiovelle.

Palvelu- ja asiointiliikenne on itsenäisesti liikkuvien asiakkaiden kuljetusta asioimaan kuntakeskuksessa. Palvelu- ja asiointiliikenne kulkee ennalta sovittua reittiä ja aikataulua. Kunnan sisäisten yhteyksien osalta on päätetty, että kunta tarjoaa lakisääteisten kuljetuksien ohella palvelu- ja asiointiyhteyden kuntakeskukseen kaikille niille kuntalaisille tarvittaessa vähintään kerran viikossa, jos julkista liikennettä ei ole saatavilla. Palvelu- ja asiointiaika on kuntakeskuksessa 2 tuntia.

Voimassa olevat aikataulut löytyvät kunnan kotisivuilta osoitteesta www.sodankyla.fi > **Asuminen ja ympäristö** > **Kadut, reitit, yleiset alueet ja liikenne** > **Liikennepalvelut**.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Paikallisliikenne	ma-pe aikataulun mukaisesti kouluvuoden aikana	0400 267 072 www.sodankyla.fi (ks. yllä)
Palvelu- ja asiointiliikenne	ma-pe kylittäin aikataulun mukaisesti	0400 267 072 www.sodankyla.fi (ks. yllä)
Taksi	24/7	0200 99 600
Kela-taksi	24/7	0800 05154 tai 0800 414 610

ASIOINTI- JA PALVELULIIKENNE

1.8.2022 alkaen asiointi- ja palveluliikenteessä liikennöidään seuraavasti:

Kohde 13) Asiointikuljetus Järvikylille Jbus Oy / Jarmo Haapanen puh. 0400 291 582
PERJANTAISIN klo 10.00 Unari, Kukasjärvi, Uimaniemi, Kierinki, Syväjärvi, Vaalajärvi, Sodankylä klo 13.30

Kohde 14) Asiointikuljetus Jeesiöön Jari Kaunisvaara puh. 0400 396 638
TIISTAISIN klo 10.00 Jeesiö, Vaalajärvi, Sodankylä klo 12.00

Kohde 15) Asiointikuljetus Lokkaan Taksi Pehkonen puh. 044 242 2967
TIISTAISIN klo 9.45 Lokka, Kelujärvi, Sodankylä klo 13.00

Kohde 16) Asiointikuljetus Kersilö Jbus Oy / Jarmo Haapanen puh. 0400 291 582
TIISTAISIN klo 9.15 Moskuvaara, Kersilö, Sattanen, Sodankylä klo 12.00

Kohde 17) Asiointikuljetus Vuotso Taksi Pehkonen puh. 044 242 2967
TIISTAISIN klo 9.00 Vuotso, Siltaharju, Peurasuvanto, Petkula, Sodankylä klo 12.00

Kohde 18) Asiointikuljetus Raudanjoki Juha-Pekka Ollila puh. 0400 250 429
PERJANTAISIN klo 10.00 Seipäjärvi, Raudanjoki, Vuojärvi, Torvinen, Aska, Sodankylä klo 13.00

Kohde 16) Asiointikuljetus Keskusta Jbus Oy / Jarmo Haapanen puh. 0400 291 582
TORSTAISIN klo 9.00 Sodankylä klo 12.00

Palvelu- ja asiointiliikenne on kaikille avointa, aikataulun mukaista reittiliikennettä. Asiointiaika Sodankylässä on max. 2 tuntia. Kyytimaksu 6 € / suunta maksetaan liikennöitsijälle. Palveluliikenne tulee tilata liikennöitsijältä viimeistään edellisenä päivänä klo 16.00.

7.11.2022 alkaen paikallisliikenne liikennöi maanantaista perjantaihin kouluvuoden ajan seuraavan aikataulun mukaan:

7:35 Varuskunta	13.00 Hyvinvointikeskus	x Emaus
7:45 Hyvinvointikeskus	13.05 Koulutie	x Karjalampi
8.00 Linja-autoasema	13.15 Kaanaanmaa	x Pohjantie
8.05 Emaus	13.20 Metsähannus	x Paulaharju
8.10 Hampputörmä	13.25 Hampputörmä	14.50 Hyvinvointikeskus
8.20 Metsähannus	13.30 Soulusvisa	
8:30 Varuskunta	13.35 Tähtiherantie	15:00 Hyvinvointikeskus
8.35 Koulutie	x Emaus	x Koulutie
8:40 Linja-autoasema	x Karjalampi	15.05 Kaanaanmaa
	x Pohjantie	15.07 Metsähannus
	x Paulaharju	15.10 Hampputörmä
12.05 Koulutie	13.50 Hyvinvointikeskus	15.15 Soulusvisa
12.15 Kaanaanmaa		15.20 Tähtiherantie
12.20 Metsähannus	14.00 Hyvinvointikeskus	15.25 Emaus
12.25 Hampputörmä	14.05 Koulutie	15.30 Karjalampi
12.30 Soulusvisa	14.15 Kaanaanmaa	x Pohjantie
12.35 Tähtiherantie	14.20 Metsähannus	15.40 Paulaharju
x Emaus	14.25 Hampputörmä	16:10 Hyvinvointikeskus
x Karjalampi	14.30 Soulusvisa	16:20 Varuskunta
x Pohjantie	14.22 Tähtiherantie	
x Paulaharju		
12.50 Hyvinvointikeskus		

7. KULJETUSPALVELUT

Kuntalaisten liikkuminen turvataan ensisijaisesti julkisella liikenteellä, jota täydentävät ikäihmisten palvelu- ja asiointilinjat.

Sodankylän kunta voi myöntää sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua, mikäli ikäihmisellä on pitkäaikaisia ja huomattavia liikkumisongelmia tai hän on esim. muistisairauden vuoksi erityisen ohjattava ja kuljetuspalvelut ovat välttämättömiä jokapäiväisistä toiminnoista selviämiseksi. Palvelun myöntämisessä sovelletaan perusturvalautakunnan asettamia ohjeellisia tulo- ja varallisuusrajoja.

Sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua haetaan täyttämällä kuljetuspalveluhakemus ja toimittamalla siihen tarvittavat liitteet Hyvinvointikeskus Sopukan perhekeskukseen, Karistamontie 4, 99600 Sodankylä. Hakemuslomake on tulostettavissa kunnan nettisivuilta. Päätöksen sosiaalihuoltolain mukaisesta kuljetuspalvelusta tekee kunnan sosiaalityöntekijä.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Sosiaalityö/palveluohjaus	ma-pe klo 9–11	0400 694 024
Sosiaalityöntekijät	ma-pe klo 8–16 (Mikäli ei voida vastata, soite- taan takaisin)	040 686 3950 0400 188 418 Hyvinvointikeskus Sopukka
Kela-taksi, terveydenhuoltoon liittyvät kuljetukset	24/7 Tilaus tehtävä viimeistään mat- kaa edeltävänä päivänä klo 14 mennessä	0800 05154 tai 0800 414 610
Vammaissosiaalityö, kuljetustuen ohjaus ja neuvonta	Sosiaalityöntekijät: 040 686 3950 0400 188418	Hyvinvointikeskus Sopukka, Karistamontie 4

8. ASUNTOJEN KORJAUS JA MUUTOSTYÖT

Ikääntyneen ihmisen kotona elämistä on mahdollista auttaa monenlaisilla muutostöillä esimerkiksi leventämällä ovia, asentamalla luiskia ja rampeja sekä asentamalla erilaisia kahvoja huoneisiin. Tällaiset muutostyöt lisäävät turvallisuutta kotona.

Vanhustyön keskusliiton korjausneuvonta tarjoaa asuntojen korjaus- ja muutostarpeiden arviointia sekä korjausten edistämisen ja avustusten hakemisessa auttamista yli 65-vuotiaille. Yleisimpiä ikääntyneiden asuntoihin tarvittavia korjauksia ovat pesutilojen muutokset sekä erilaiset esteettömyyttä parantavat muutostyöt. Rakenteiden ja järjestelmien huonokuntoisuus aiheuttaa myös yleistä peruskorjaustarvetta. Vanhustyön keskusliiton korjausneuvojan palvelut ovat maksuttomia yli 65-vuotiaille.

Vaikeavammaiset voivat hakea vammaispalvelun sosiaalityöstä korvattavaksi vamman kannalta välttämättömiä asunnonmuutostöitä.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Vanhustyön keskusliiton korjausneuvonta	Arkisin klo 9–15 24/7	09 350 860 13 www.vtkl.fi/toiminta/korjausneuvonta
Lappi, korjausneuvoja/Vtkl	Puhelimitse tai sähköpostilla	050 590 3637 ari.viippola@vtkl
ARA: Korjausavustukset iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjaamiseen	24/7 ti–ke klo 9–11 ja klo 12–15	www.ara.fi/korjausavustukset 029 525 0818
Vammaispalvelun sosiaalityö	Puhelimitse arkisin klo 8–11 ja 12–16	0400 188 418 sekä 040 686 3950 Hyvinvointikeskus, Perhekeskus/Vammaispalvelut Karistamontie 4

9. SOSIAALITYÖN PALVELUT

Sosiaalityöntekijöiden tehtäviin kuuluu yhteistyössä ikäihmisten palveluohjaajien kanssa 65 vuotta täyttäneiden sodankyläläisten erilaisten pulmallisten elämäntilanteiden selvittely, kuten

- sosiaalisen tuen antaminen elämänhallinnan vaikeuksissa
- haastavat perhetilanteet
- taloudellisten ongelmien selvittely
- kuljetuspalvelun tarve

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Palveluohjaaja / sosiaalityöntekijä	ma-pe klo 9-11	0400 694 024

10. APUVÄLINEET

Hyvinvointikeskus Sopukan apuvälinepalvelusta voi lainata liikkumista ja päivittäisiä toimintoja helpottavia apuvälineitä. Apuvälineitä saa lainaksi korvauksetta sekä lyhyemmäksi että pidemmäksi aikaa tarpeen mukaan. Lainattavissa on mm. kyynärsauvat, rollaattorit, pyörätuolit sekä WC-, pukeutumis- ja peseytymisen apuvälineitä. Omaishoitajan työn tueksi voidaan lainata myös potilassiirtojen apuvälineitä.

Sähköpyörätuolit ja erikoissängyt hankitaan tarvittaessa sairaanhoitopiirin kuntoutusyksiköstä ja niitä varten tarvitaan hoitavan lääkärin lähete.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Apuvälineet	ma ja ke klo 9-11 pe klo 12-14	040 728 7455 Hyvinvointikeskus Sopukka Karistamontie 4



11. HOITOTARVIKKEET

Joidenkin sairauksien hoitoon liittyviä välineitä (esim. verensokerin omaseuranta tai haavan hoito) on mahdollista saada kertakäyttövälineitä tai mittareita. Korvauksetta annettavien hoitovälineiden ja -tarvikkeiden antamisen perusteena on sairauden pitkäaikaisuus ja asiakkaan tarve. Alle 3 kuukautta kestävä sairaus ei pääsääntöisesti kuulu maksuttomien hoitovälineiden ja -tarvikkeiden jakelun piiriin. Kirjallisen päätöksen hoitotarvikkeista ja niiden jakelumääristä tekee aina lääkäri tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Hoitotarvikkeiden noutolokerikko sijaitsee Sopukan aulaassa.

Hoitotarvikkeet toimitetaan kahden päivän kuluessa tilauksesta aulaassa olevaan noutolokerikkoon, josta asiakas käy hakemassa ne Sopukan pääoven ollessa auki, ma-pe klo 7-18. Asiakas saa tekstiviestinä tiedon, että hoitotarvikkeet ovat noudettavissa ja noutokoodin, jolla noutolokeron saa avattua. Sähköpostitse tehdyssä tilauksessa tulee olla puhelinnumero tekstiviestin lähettämistä varten. Hakua suositellaan mahdollisimman pian, kuitenkin kolmen päivän sisällä. Jos hoitotarvikkeita ei ole haettu tähän mennessä, niin tavarat poistetaan noutolokerikosta. Hoitotarvikkeet on hyvä tilata hyvissä ajoin esim. viikkoa aiemmin.

Kotihoidon asiakkailla on mahdollista saada virtsanpidätyskyvyttömyyden vuoksi vaipat. Vaippatilausta varten tarvitaan ns. vaipparesepti. Lisätietoa tarvittaessa saat kotihoidon oman alueesi vastuuhoidajalta. Muiden kuin kotihoidon asiakkaiden osalta ota vaippa-asioissa yhteyttä hoitotarvikejakeluun.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Sairauden hoitoon liittyvät välineet, puhelintilaus tai sähköpostitilaus (myös muiden kuin kotihoidon asiakkaiden virtsan pidätyskyvyn hoitoon liittyvät välineet)	ma klo 9–11 to klo 9–11	040 751 6080 hoitotarvikejakelu@sodankyla.fi Hoitotarvikejakelun noutolokerikko: Hyvinvointikeskus Sopukka Karistamontie 4
Vaippatilaukset		Katso kohta 24. KOTIHOITO s. 21



12. TURVAPUHELIN JA MUUT TURVALAITTEET

Turvapuhelin, paikantava turvakello ja muut turvalaitteet varmistavat, että apu on aina lähellä. Turvapuhelimeen on lisättävissä muita laitteita mm. ovivahti, liesivahti ja palo-hälytin.

Turvalaitteiston voi vuokrata myös lyhyeksi ajaksi. Laitteisiin liittyvistä auttamiskäynteistä ja asennuksista vastaavat kunnan kotihoidon työntekijät.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Ikäihmisten palvelu-ohjaus	ma-pe klo 9-12 Varaa puhelimitse aika myös käyntiä varten	040 187 5577 Hannuksenkartano, Kurunokantie 5
Kirkonkylän vastuuhoitajat	ma-pe klo 8-15	Kunnanvirasto, Jäämerentie 1 0400 388 038 040 837 6465 0400 388 058
Sivukylien vastuuhoitajat	ma-pe klo 8-15 Pohjoisen vast.hoit. Eteläisen vast.hoit. Järvikylien toimi- piste	Kunnanvirasto, Jäämerentie 1 040 195 5990 040 145 1486 Syväjärven koululla 0400 730 242 0400 388 070
Kylälaakson vastuuhoitaja	ma-pe klo 8-15	Kunnanvirasto, Jäämerentie 1 040 576 0085
Vasantien vastuuhoitaja	ma-pe klo 8-15	Hannuksenkartano, Kurunokantie 5 0400 388 026
Hannuksekartanon rivitalojen vastuuhoitaja	ma-pe klo 8-15	Hannuksenkartano, Kurunokantie 5 0400 547 826
Poliisi	ma-pe klo 9-16	0295 460 321 Toivonniementie 1

HÄTÄTAPAUKSESSA SOITA AINA 112 (24/7):

1. Kerro, kuka soittaa.
2. Kerro, mitä on tapahtunut.
3. Kerro tarkka osoite ja kunta (mahdollinen oven avainkoodi).
4. Vastaa kysymyksiin.
5. Kytke puhelimen kaiutintoiminto päälle ja jatka auttamista.
6. Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.
7. Lopeta puhelu vasta saatua luvan.
8. Opasta lisäapu paikalle.
9. Soita uudelleen, jos tilanne muuttuu.

13. VERTAISTUKI JA VAPAAEHTOISTYÖ

Vertaistuki on samankaltaisessa elämäntilanteessa olevien ihmisten kanssakäymistä. Sodankylän alueella on useita toimijoita, jotka tarjoavat vapaaehtoistyöhön mahdollisuuksia, vertaistukea, tietoa ja toimintaa.

Järjestökeskus Kitinen ry kokoaa Sodankylässä toimivia järjestöjä saman katon alle toimintaan ja yhteiskehittämiseen. Jäsenjärjestöjä oli 1/2022 yhteensä 43 kpl. Tällä hetkellä toimii aktiivisesti toimivia vertaistukiryhmiä, mm. syöpä-, neuro-, kilpi-, mielen-terveys- ja päihdeläheisten vertaistukiryhmät. Järjestökeskus jäsenjärjestöineen järjestää erilaisia tapahtumia, tapaamisia ja tilaisuuksia viikoittain. Toiminnasta mainittakoon kerran viikossa kokoontuva Kielikahvila ja joka toinen viikko Eväitä reppuun –hankkeen toteuttamat Myöhäiskahvit nuorille aikuisille. Järjestökeskus Kitinen ry on verkostoitunut alueellisesti ja maakunnallisesti tuomalla näkyväksi Sodankylän järjestöjen toimintaa ja osallistumista.

Sodankylässä on tarjolla **Hyvinvointilähettiläiden** tukea eri elämäntilanteisiin. Palvelun ideana on, että ammattilainen (esim. terveydenhoitaja/lääkäri/fysioterapeutti/sos. työntekijä) havaitessaan tuen tarpeen, tekee lähetteen yhdessä asiakkaan kanssa palvelun saamiseksi. Lähette ohjautuu hyvinvointikoordinaattorille, joka lähettää sen edelleen tehtävään koulutetulle hyvinvointilähettiläälle, joka sitten ottaa asiakkaaseen yhteyttä ja sopii mahdollisesta tapaamisesta (esim. keskustelutuki, tai lenkkeily yms. yhdessä tekemistä).

Napapiirin Omaishoitajat ry järjestää Taukopirtin kerho- ja kotitoimintaa Sodankylän kunnan alueella. Taukopirtin kerhotoiminta on tarkoitettu tukea tarvitsevalle kotona asuvalle ikääntyneelle. Kerhotoiminnassa omaishoitaja tai muu läheinen voi tuoda läheisensä koulutettujen vapaaehtoistoimijoiden turvalliseen ja luotettavaan seuraan ja käyttää vapautuvan ajan haluamallaan tavalla. Myös etäomaishoitajat voivat hyödyntää läheiselleen kerhotoimintaa. Kerhotoiminta päivän ohjelmaan kuuluu leppoisan seurustelun ja yhdessäolon ohessa mm. musiikkia, kädentaitoja, tietovisailua, lounas ja päiväkahvit. Lounaasta peritään 5 €:n omavastuuosuuden, joka laskutetaan jälkikäteen. Kerhotoimintaa järjestetään tiistaisin klo 10-14 Järjestökeskus Kitisellä. Kerhotoimintaan ilmoittaudutaan etukäteen, edellispäivän klo 12 mennessä.

Taukopirtin kerhotoiminnan lisäksi **Napapiirin Omaishoitajat ry järjestää Taukopirtin kotitoimintaa**. Kotitoiminnassa omaishoitaja tai muu läheinen voi pyytää kotona asuvan, tukea tarvitsevan ikääntyneen läheisensä seuraksi koulutetun ja luotettavan vapaaehtoisparin noin 2-4 tunniksi kerrallaan. Omaishoitaja voi halutessaan olla kotona hoidettavan ja vapaaehtoisten kanssa, mutta voi myös käyttää vapautuvan ajan haluamallaan tavalla. Myös etäomaishoitajat voivat pyytää Kotitoimintaa yksin asuvalle, tukea tarvitsevalle läheiselleen. Kotitoimintakäyntien sisältö muotoutuu yksilöllisesti sisältäen mm. keskustelua, ulkoilua, laulua ja kiireetöntä läsnäoloa. Palvelu on maksutonta ja sitä tarjotaan myös sivukylille. Kotitoimintakäyntejä voi pyytää niin arkipäiville, ilta-aikaan kuin viikonlopuillekin.

Taukopirtin kerho- ja kotitoiminta on varhaisen vaiheen tukea eikä edellytä kunnan kanssa solmittua omaishoitosopimusta tai yhdistyksen jäsenyyttä. Uudet asiakkaat / omaishoitajat haastatellaan toimintakyvyn kartoittamiseksi.

Lisäksi on omaishoitajille vertaisryhmätoimintaa, lisätietoja yhdistyksen kotisivuilta: <https://napapiirinomaishoitajat.fi/tapahtumakalenteri/>

SámiSoster ry on saamelainen valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan kansalaisjärjestö, jonka sääntöjen mukaisena tarkoituksena on valvoa, ylläpitää ja edistää saamelaisten asemaa ja oikeuksia alkuperäiskansana sosiaali- ja terveysalalla sekä hyvinvoinnin ja saamelaiskulttuurin aloilla kansallisissa ja kansainvälisissä yhteyksissä. Yhdistyksen kielet ovat saame ja suomi. Toiminnan lähtökohtana on saamelaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä saamelaisyhteisön elinvoimaisuuden vahvistaminen saamen kielellä sekä saamelaisten arvojen, perinteisen tietämyksen, elämäntavan ja kulttuurin perustalta.

Yhdistys toteuttaa Sodankylässä Birgen Ruovttus- Pärjään kotona hanketta, jossa tavoitteena on edistää ja vahvistaa ikäihmisten ja omaishoitajien hyvinvointia ja toimintakykyä luomalla osallistumisen areenoita ja aktivoivaa toimintaa sekä ohjattua vertaistointia.

Vuotsossa toimii matalan kynnyksen kohtaamispaikka MOKTA-tupa, jossa ohjattua toimintaa on kaksi kertaa viikossa. Saamelaiskulttuurisia, yhteisöllisiä toimintoja järjestetään ja niistä ilmoitetaan aina erikseen. Sodankylän kirkonkylällä Mokta-tapaamisia järjestetään kerran kuukaudessa. Niistä ilmoitetaan erikseen.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Järjestökeskus Kitinen ry ja jäsenjärjestöt	Kotisivujen (www.jarjestokeskus.fi) varauskalenterin kautta järjestöt voivat varata tilaa omaan käyttöön, esim. kokouksiin, tapaamisiin, kohtaamisiin, jne.	Jäämerentie 19 040 189 5470
Hyvinvointikoordinaattori / järjestöyhdyshenkilö	ti-to klo 8–16	Kunnanvirasto, Jäämerentie 1 040 677 2122
Napapiirin omaishoitajat ja läheiset ry Taukopirtin kerhotoiminta	tiistaisin klo 10–14 Ilm. viimeistään ed. päivänä klo 12.00 mennessä puhelimitse/ tekstiviestillä arkisin klo 9–15	Järjestökeskus Kitinen, Jäämerentie 19 040 849 5648
Samisoster ry, Mokta-tupa/ ohjaaja	keskiviikkoisin klo 10–14 ja torstaisin klo 12–14.	040 356 7235

14. SODANKYLÄN SEURAKUNTA

Seurakunta järjestää ikäihmisille kerhotoimintaa keskiviikkoisin (syys-toukokuussa) seurakuntatalolla.

Seurakunnan työntekijän kanssa voit keskustella elämän eri tilanteissa. Työntekijän voi tavata seurakuntatalolla tai kotona. Halutessasi voit saada kotiehtoollisen. Seurakunnan tapahtumista löytyy tietoa osoitteesta www.sodankylanseurakunta.fi ja Sompio-lehdestä kirkollisista ilmoituksista.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Kirkkoherranvirasto	ma-pe klo 9-14	Papintie 2 0400 190 406
Kirkkoherra Hanna Kuusela		0400 190 387
Kappalainen Tiina Åkerfeldt		0400 190 384
Seurakuntapastori Ilona Yliräisänen		0400 190 388
Diakoni Tiina Koski		0400 380 228
Diakonissa Minna Lehtola		0400 190 378

15. KIRJARAITO TUO KIRJASTON KOTIIN

Kirjaraito, Sompion kirjaston kotipalvelu, on tarkoitettu sodankyläläisille, jotka eivät esimerkiksi vamman, sairauden tai korkean iän vuoksi voi itse asioida kirjastossa. Asiakkaan toiveiden mukainen kirjakassi kirjoineen ja äänikirjoineen toimitetaan kotiin kerran kuukaudessa sovitun aikataulun mukaisesti.

Kirjastoauto Hilla palvelee kuntalaisia kolmen viikon reitti-aikataulun mukaan sivukylissä ja keskustassa. Hillassa on runsaasti kirjastoaineistoa: kirjoja, lehtiä, musiikkia, elokuvia ja äänikirjoja. Liikuntaesteiset pääsevät Hillaan pyörätuolinostimen avulla. Apteekin palvelupisteestä voi ostaa käteisellä tavallisimpia itsehoitotuotteita. Myös reseptilääkkeiden kuljetus on mahdollista.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Sodankylän kirjasto	Arkipäivisin klo 10-15	Jäämerentie 1 0400162433 0400 276114 kirjasto@sodankyla.fi www.sompionkirjasto.fi Kirjastonjohtaja 040 722 3827
Kirjastoauto Hilla	Arkipäivisin klo 10-15	0400 394149 Aikataulut ja reitit: www.sompionkirjasto.fi/kirjastoauto-hilla/aikataulu-2022-2023/

16. REVONTULIOPISTON (=KANSALAI SOPISTO) TOIMINTAA

Revontuliopisto järjestää kerhotoimintaa eri puolilla kuntaa. Revontuliopiston tarjonnasta löytyy tietoa osoitteesta www.revontuliopisto.fi.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Sodankylän toimisto	ma-pe 9-11 ja 12-15	0400 710481 Poikkijointie 6, 99600 Sodankylä

17. AIKUIS- JA DIABETESVASTAANOTTO JA SENIORINEUVOLAT

Vastaanotolle tullaan ajanvarauksella.

Aikuisvastaanotolla saa ennaltaehkäisevää ohjausta ja neuvontaa terveyden hoitoon liittyvissä kysymyksissä, hoidetaan muun muassa verenpainekontrolleja, ruokavalio-ohjauksia, painonhallintaa, rokotuksia, matkailijoiden terveysneuvontaa.

Vastaanotolle voit tulla omasta aloitteesta tai muun terveydenhuoltohenkilön ohjajana. Käynti voi olla kertaluontoinen tai toistuva henkilökohtaisen tarpeen ja hoitosuunnitelman mukaan.

Diabetesvastaanotolla asiakas saa ohjausta ja neuvontaa omahoitoon. Terveydenhoitajan seurannassa käydään hoitosuunnitelman mukaisesti 2-6 kuukauden välein ja lääkäriellä noin kerran vuodessa.

Seniorivastaanottoja pidetään Vuotsossa, Syväjärvellä, Torvisessa, Vuojärvellä, Seipäjärvellä ja Rajalassa, ja ne ovat tarkoitettu yli 65-vuotiaille, joilla ei ole mahdollista käyttää aikuisneuvolan tai diabetesneuvolan palveluja. Seniorivastaanotoilla saa ohjausta ja neuvontaa omahoitoon ja toteutetaan mm. verenpainekontrolleja ja kausi-influenssrokotuksia.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Aikuisvastaanotto	ma-pe klo 8-14	Sopukan ajanvaraus 020 692 881 (Takaisinsoittopalvelu)
Diabetesvastaanotto	ma-pe klo 8-14	Sopukan ajanvaraus 020 692 881 (Takaisinsoittopalvelu)
Seniorivastaanotto	Ajanvaraus puhelimitse ma-to klo 10-12	040 120 7712

18. MUISTIVASTAANOTTO JA MUISTIKUNTOUTUSRYHMÄ

Muistivastaanotto tarjoaa palveluja kaikille sodankyläläisille, joita muistiasiat huolestuttavat.

Tavoitteena on todeta muistisairaudet mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja muistisairauden hyvällä hoidolla pyrkiä edistämään asiakkaan toimintakyvyn säilymistä mahdollisimman hyvänä.

Toimintaan kuuluvat erilaiset muisti- ja toimintakykytestit, asiakkaiden ja omaisten haastattelut, ohjaus, neuvonta sekä seuranta. Muistihoitajat tekevät tarvittaessa myös kotikäyntejä. Vastaanotto toimii ajanvarauksella. Muistivastaanotolla tehtyjen alustavien tutkimusten jälkeen asiakas ohjataan tarvittaessa geriatriin tai neurologin vastaanotolle.

Muistivastaanotolla tehdään myös ajoterveyden arviointiin liittyvät muistitestit kaikille yli 75-vuotiaille ajokortin uusijoille.

Muistihoitajat tekevät terveystarkastuksia yli 60-vuotiaille omaishoitajille, sekä tarvittaessa myös muille ikäihmisille.

Muistikuntoutusryhmä on tarkoitettu kotona asuville muistisairaille, jotka hyötyvät kuntouttavasta tavoitteellisesta ryhmämuotoisesta toiminnasta. Muistikuntoutusryhmään tullaan muistineuvolan tai kotihoidon suosituksesta ja osallistumista varten tarvitaan lähete.

Muistikuntoutusryhmän vetäjänä toimii muistikuntoutukseen perehtynyt ohjaaja. Ryhmäläisille laaditaan yksilölliset suunnitelmat, joiden toteutumista seurataan. Muistihoitajat tukevat asiantuntijuudellaan muistikuntoutusryhmän toimintaa.

Muistikuntoutusryhmän toiminta kuuluu kotihoidon palveluihin. Ryhmäpäivän aikana osallistuja saa aamupalan, lounaan ja iltapäiväkahvin. Osallistujalta peritään perusturvalautakunnan hyväksymä asiakasmaksu.

Kela on hyväksynyt muistikuntoutusryhmän toiminnan lääkinälliseksi kuntoutukseksi ja matkoihin on mahdollista saada Kela-korvaus.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Muistivastaanotto	ma-to klo 8–16 pe klo 8–14, puhelinaika arkisin klo 8–9 ja klo 15–16 Varaa puhelimitse aika myös käyntiä varten	muistihoitaja 0400 388 011 muistikoordinaattori 040 136 4163 Hyvinvointikeskus Sopukka, Karistamontie 4
Muistikuntoutusryhmät	Erillisen suunnitelman mukaisesti arkipäivisin klo 8–15	Kurunokantie 5 040 765 6939

19. SENIORIKUNTOSALI JA KUNNAN LIIKUNTAPALVELUT

Seniorikuntosali sijaitsee Hannuksenkartanossa. Varustukseltaan kuntosali on suunniteltu ikäihmisten käyttöön. Kuntosali on avoinna ma–su klo 8–19.

Kuntosalilla on sekä ohjattuja että vapaita vuoroja. Vuorojen aikataulut löytyvät osoitteesta www.sodankyla.tilamisu.fi.

Sodankylän liikuntapalveluiden tavoitteena on kaikkien kuntalaisten liikuttaminen ja liikunnan lisääminen. Tarjoamme positiivisia liikuntakokemuksia ja autamme juuri sinulle sopivan harrastuksen löytämisessä. Pyrimme lisäämään kuntalaisten hyvinvointia kaikissa ikäluokissa.

Liikuntaryhmiin voi ilmoittautua osoitteessa www.kuntapalvelut.fi/sodankyla.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Sodankylän kunnan liikuntapalvelut, liikunnanohjaajat	ma–pe klo 8–16	0400 257 958 040 832 9339



20. KUNTOUTUSPALVELUT

Kuntoutuksen yksilöterapiaihin (fysio-, toiminta-, ja puheterapia) sekä ryhmätoimintaan tarvitaan lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattilaisen lähete. Lähete toimitetaan sisäisesti organisaatiossa. Osa terapioidista (toiminta- ja puheterapia) ostetaan tarvittaessa maksusitoumuksilla yksityisiltä palveluntuottajilta.

Fysioterapian tavoitteena on auttaa ja tukea toimintakyvyn ja liikkumisen ylläpitämisessä ja edistämässä. Se voi toteutua yksilöllisesti tai ryhmässä, tarvittaessa kuntoutujan kotona. Kotisairaalan fysioterapeutti toteuttaa tehostettuja kotikuntoisuutta tukevia fysioterapiajaksoja Sopukan akuutti- ja kuntoutusosastolta ja erikoissairaanhoidosta kotiutuville.

Kertaluonteiselle terveyttä edistävälle kuntoneuvolakäynnille voi hakeutua oma-aloitteisesti tai ohjautua terveydenhuollon ammattilaisen kautta. Palvelu on suunnattu asiakkaille, jotka haluavat neuvoja itsenäiseen fyysisen kunnon parantamiseen. Kuntoneuvolakäynti sisältää fysioterapeuttisen tutkimisen ja/tai kuntotestauksen, joiden pohjalta annetaan neuvontaa sekä laaditaan mahdollinen yksilöllinen harjoitusohjelma.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Kuntoutustuspalvelut, ohjaus- ja neuvontapuhelin	ma-pe klo 8–16	040 728 7455 Hyvinvointikeskus Sopukka Karistamontie 4

21. OMAISHOIDONTUKI

Omaishoitaja on henkilö, joka pitää huolta ikääntyneestä, sairaasta tai vammaisesta läheisestään. Omaishoidon tuki on lakisääteinen sosiaalipalvelu, jolla pyritään turvaamaan hoidettavalle riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä hoidon jatkuvuus.

Laki omaishoidon tuesta 937/2005

Tukikokonaisuus voi sisältää mm:

- Hoidettavalle annettavat palvelut kuten hoitajan lakisääteisten vapaiden aikaisen hoidon järjestäminen
- Omaishoitajan hoitopalkkion
- Muut omaishoitoa tukevat palvelut (esim. omaishoitajan terveystarkastus)

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Ikäihmisten palveluohjaus	ma-pe klo 9-12	040 187 5577
Kotihoidon osastonhoitaja	Arkisin ma-pe klo 8-15	040 522 3009
Kotihoidon oman alueen vastuuhoidtaja	ma-pe klo 8-15	katso kohta 24. KOTIHOITO s. 21

22. OMAISHOITAJAN VAPAIEN TAI MUU TILAPÄISEN HOIDON AIKAINEN HOITO

Omaishoitajan vapaiden tai muu tilapäisen hoidon aikainen hoito voidaan järjestää sijaishoitona, perhehoitona tai lyhytaikaishoitona tehostetussa palveluasumisessa. Vapaiden aikainen hoito tulee sopia etukäteen ikäihmisten palveluohjaajan kanssa tai hoidettavalle nimetyn vastuuhoidtajan kanssa.

- Omaishoitaja hankkii itse sijaishoitajan, hoito tapahtuu hoidettavan kotona.
- Perhehoitosopimuksella tilapäinen hoito voidaan järjestää ympärivuorokautisena hoivana Sodankylän Lokassa Tuovisen perhekodeissa ja Kukasjärvellä Simolan perhekodeissa tai Pelkosenniellä Verkkorannan ja Kairalan perhekodeissa.
- Hannuksenkartanon Veiki-siivessä voidaan järjestää ympärivuorokautista lyhytaikaishoitoa.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Ikäihmisten palveluohjaus	ma-to klo 8-16 pe klo 8-13	040 187 5577

23. IKÄIHMISTEN PERHEHOITO

Perhehoidon lähtökohtia ovat itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, voimavara-lähtöinen toiminta, oikeudenmukaisuuden toteuttaminen, osallisuuden tukeminen, yksilöllisten tarpeiden ja toiveiden huomioiminen sekä vastuullisuus.

Perhehoito sopii ikäihmisille, joilla on kotiin annettavista palveluista huolimatta vaikeuksia selviytyä arjessa, mutta he eivät vielä tarvitse palveluasumista tai laitoshoidoa. Erityisen hyvin perhehoito sopii ikäihmiselle, joka joutuu olemaan paljon yksin ja kokee turvattomuutta tai hänen elämänlaatunsa on heikentynyt.

Perhehoito voi sopia myös lievästi muistisairaalle henkilölle, jos hän ei tarvitse huolenpitoa tai valvontaa ympäri vuorokauden. Vaikka perhehoidossa olevan ikäihmisen tulee pääsääntöisesti pärjätä yöt ilman säännöllistä apua, voi tietoisuus avun saamisesta sitä tarvittaessa luoda levollisuutta ikäihmisen elämään. Perhehoito sopii iäkkäälle ihmiselle, joka pärjää yhden ihmisen avustamana.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Perhehoitopaikkojen varaus Ikäihmisten palveluohjauksesta	ma-pe klo 9–12	040 187 5577
Pelkosenniemi, Verkko-ranta	2 viikkoa kuukaudesta	040 531 4106
Pelkosenniemi, Kairalan perhekoti	4 viikkoa kuukaudessa	040 707 6285
Sodankylä/Lokka, Tuovisen perhekoti	2 viikkoa kuukaudesta	040 836 5118
Sodankylä/Kukasjärvi, Simolan perhekoti	4 viikkoa kuukaudessa	040 543 0807



24. KOTIHOITO

Kotihoidon palvelut voivat olla joko kotisairaanhoidoa, kotipalvelua tai tukipalveluja. Palveluiden avulla ikäihminen voi elää itsenäisesti ja turvallisesti omassa kodissaan omaisten ja muiden läheisten tuella. Kotihoidon palveluja on mahdollista saada myös Kylälaakson, Vasantien ja Hannuksenrannan rivitaloille.

Kotihoidon palvelujen piiriin tullaan ikäihmisten palveluohjauksen kautta. Palveluohjaajat tekevät palvelutarpeen ja toimintakyvyn arviot ja mikäli asiakas täyttää kotihoidon myöntämisperusteet, ohjataan hänet kotihoidon palvelujen piiriin. Asiakkaalle laaditaan asiakassuunnitelma ja palvelut järjestetään joko omana tai ostopalveluna tai asiakkaalle voidaan myöntää palveluseteli, jolloin hän voi hankkia palvelut valitsemalla hyväksytyistä palveluntuottajista mieleisin palveluntuottaja.

Mikäli asiakas ei täytä kotihoidon myöntämisperusteita, ohjataan asiakasta hankkimaan tarvitsemansa palvelut itse muilta toimijoilta ja tarvittaessa autetaan järjestelyissä.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Ikäihmisten palveluohjaus	ma-pe klo 9-12 Sovi aika puhelimitse myös käyntiä varten.	040 187 5577 Hannuksenkartano, Kurunokantie 5
Kotihoidon osastonhoitaja	ma-pe klo 8-15	Kunnanvirasto Jäämerentie 1 040 522 3009
Kirkonkylän vastuuhoidajat	ma-pe klo 8-15	Kunnanvirasto, Jäämerentie 1 0400 388 038 040 837 6465 0400 388 058
Sivukyläiden vastuuhoidajat	ma-pe klo 8-5 Pohjoisen vast.hoit. Eteläisen vast.hoit. Järvikyläiden toimipiste	Kunnanvirasto Jäämerentie 1 040 195 5990 040 145 1486 Syväjärven koululla 0400 730 242 0400 388 070
Kylälaakson vastuuhoidaja	ma-pe klo 8-15	Kunnanvirasto Jäämerentie 1 040 576 0085
Vasantien vastuuhoidaja	ma-pe klo 8-15	Hannuksenkartano, Kurunokantie 5 0400 388 026
Hannuksenrannan vastuuhoidaja	ma-pe klo 8-15	Hannuksenkartano, Kurunokantie 5 0400 547 826
Sodankylän apteekki	ma-pe klo 9-18 la klo 9-15, su suljettu	016 612 044 apteekki.sodankyla@apteekit.fi Jäämerentie 10
Verkkoapteekki	24/7	www.sodankylanapteekki.fi

25. KOTIHOIDON TUKIPALVELUT JA TUKIPALVELUSETELI

Kotihoidon **tukipalveluja** ovat mm. ateriapalvelu, apteekkiasioinnit, lääkkeiden annosjakeluautomaatti ja turvapalvelut. Kotihoidon asiakkailta on myös mahdollisuus hakea tukipalveluseteliä palvelujen hankkimiseen. Tukipalveluseteleille on lautakunnan hyväksymät tulorajat ja se myönnetään palvelutarpeen arvioinnin perusteella.

Ateriapalveluista löytyy tarkemmin tietoa kohdista 3 ja 4.

Tukipalveluista sovitaan palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä joko palveluohjaajan tai kotihoidon asiakkaalle nimetyn vastuuhoidajan kanssa.

Sodankylän kunnan ikäihmisten **tukipalveluseteli** koskee siivouspalvelua ja sen lisäksi myös ateria-, piha- ja kiinteistöhoitoa sekä kodinhoidollisia palveluja. Palvelusetelillä ei voi ostaa suursiivousta eikä sitä voi käyttää remonteihin tai asunnon muutostöihin. Asiakkaan omavastuu vaihtelee palvelutuottajan perimän hinnan mukaan. Palvelusetelillä ostetusta siivouksesta maksettua oma-vastuuta ei voi laittaa kotitalousvähennykseen. Muusta mahdollisesta lisätyöstä, jonka asiakas ostaa kokonaan omalla rahallaan, hän on oikeutettu hakemaan kotitalousvähennystä verottajalta. Verovähennyksessä on vuosittainen omavastuu.

Ikäihmisten tukipalvelusetelin arvo määräytyy kunnan perusturvalautakunnan tekemän päätöksen mukaisesti. Setelin arvo tuntia kohden ja kappalemäärä kuukautta kohden on porrastettu asiakkaan, hänen puolisonsa ja mahdollisten muiden taloudessa asuvien henkilöiden tulojen mukaan.

Vuodelle 2022 (Pt-ltk 15.12.2021 § 174) palvelusetelin arvo on 28 € ja tulorajat:

	2 palveluseteliä	4 palveluseteliä
1 henkilö	1454 € / kk	1299 € / kk
2 henkilöä	2181 € / kk	1973 € / kk
Lisähenkilöt	509 € / hlö / kk	509 € / hlö / kk

Mikäli haluat ostaa itsemaksavana palveluja, on sinulla oikeus niiden osalta kotitalousvähennykseen. Lisätietoa Sodankyläläisistä (esim. siivous yms) palveluja tuottavista yrityksistä löytyy Sodankylän kunta/yrityshakemisto -sivulta osoitteesta www.sodankylanyritykset.fi ja siellä kirjoita "hae sivulta" -kohtaan esim: siivous.

Lisätietoa ikäihmisten palveluohjauksesta tai oman alueen kotihoidon vastuuhoidajalta. Yhteystiedot kohdassa 24. KOTIHOITO s. 21.

26. VETERAANIPALVELUT VETERAANEILLE JA SOTAINVALIDEILLE

Sodankylän kunta järjestää valtionkonttorin myöntämällä määrärahalla sotainvalideille ja rintamaveteraaneille kotiin annettavia palveluja.

Kotona asumista tukeviin palveluihin oikeutetun rintamaveteraanin tulee olla Suomessa asuva vuosin 1939-1945 sotiin osallistunut rintamasotilastunnuksen, rintamapalvelutunnuksen tai rintamatunnuksen omaava rintamaveteraani.

Sotainvalidit, joiden sotilasvammalain mukainen vamma-aste on 10 % tai enemmän saavat vastaavat edut sotilasvammalain nojalla.

Veteraaneille ja sotainvalideille laaditaan palvelutarpeen kartoituksen perusteella yksilöllinen asiakassuunnitelma, jonka perusteella palvelut järjestetään joko kunnan tuottamana tai ostopalveluina.

Kansaneläkelaitos luovuttaa kotikunnalle rintamalisän saajien nimet ja henkilötunnukset vuosittain. Kunnan palveluohjaajat ottavat vuosittain veteraaneihin yhteyttä ja ohjaavat heitä palvelujen piiriin.

Veteraanikuntoutusta järjestetään valtion talousarvioon vuosittain varatun määrärahan puitteissa. Veteraanikuntoutus voi olla päivä- tai laitospalvelua, fysioterapiaa vastaanotto- tai kotikäyntinä tai kotikuntoutusta. Kuntoutus voi olla myös yhdistelmä eri kuntoutusmuodoista. Sodankyläläisen veteraanien kuntoutusta koordinoidaan Sodankylän kuntoutuspalveluista.

Sotainvalidien Veljesliiton neuvontapalvelutyöntekijältä saa myös ohjausta ja neuvontaa veteraanasioissa.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Ikäihmistien palveluohjaus	ma-pe klo 9-12 Varaa puhelimitse aika myös käyntiä varten	040 187 5577 Hannuksenkartano, Kurunokantie 5
Kuntoutuspalvelut	ma-to klo 8-16 pe klo 8-14	040 728 74 55, Fysioterapeutti Aila Aho
Sotainvalidien Veljesliiton neuvontapalvelu/ Lapin Kuntoutus Oy		044 340 4001 merja.turunen@lapinkuntoutus.fi Kuntotie 1, Rovaniemi

27. SAAMELAISPALVELUT

Saamelaisten kotiseutualueen saamenkielisten sosiaali- ja terveystalveluiden kehittämiseksi ja turvaamiseksi on vuodesta 2002 lähtien myönnetty Saamelaiskäräjien kautta maksettavaa valtionavustusta. Toiminnan tarkoituksena on turvata saamenkielisten sosiaali- ja terveystalveluiden saatavuus.

Sodankylän kunnan kotihoito järjestää saamelaisille kotihoodon asiakkaille palvelutarpeen arvioinnin perusteella saamenkielisen lähihoitajan ja kylätyöntekijän palveluja. Osuuskunta Sompion tähti tuottaa saamenkielisen kylätyöntekijän palvelut. Muilta osin saamelaisilla kotihoodon asiakkailta on oikeus samoihin palveluihin kuin muillakin kotihoodon asiakkailta. Kotihoodon palvelut myönnetään palvelutarpeen arvioinnin perusteella.

Lapin hyvinvointialueelle siirryttäessä saamenkielisten palveluiden myöntämisen kriteerit saattavat muuttua. Asiakkaille tiedotetaan asiasta tarkemmin.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Ikäihmisten palveluohjaus (suomenkielinen)	ma-pe klo 9-12 Varaa puhelimitse aika myös käyntiä varten.	040 187 5577 Hannuksenkartano, Kurunokantie
Pohjoissaamenkielinen lähihoitaja	ke-pe klo 8-15	040 842 6050
Osuuskunta Sompion Tähti	ma-pe klo 8-15	040 353 2074 Alantalo, Kirkkotie 4

28. TERVEYSPALVELUT

Akuutille ja kiireettömälle vastaanotolle otetaan yhteyttä puhelimitse p. 020 692 881 (takaisinsoittopalvelu). Akuuttivastaanotolle ei ole ajanvarausta, mutta ilmoittautuminen jonoon tapahtuu ensisijaisesti puhelimitse. Hoitohenkilökunta tekee hoidontarpeen arviointia sekä puhelimitse että paikan päällä.

Yöaikainen hoidon tarve: Sairaanhoitaja tekee hoidontarpeen arviointia 24/7 Hyvinvointikeskus Sopukassa. Yöaikainen lääkäripäivystys on klo 21–8 Lapin keskus-sairaalan yhteispäivystyksessä. Sodankylän pohjoisosien (Kakslauttanen, Vuotso ja Lokka) asukkaat voivat käyttää halutessaan myös Ivalon päivystyspalveluja.

HÄTÄTILANTEESSA SOITA 112:

1. Kerro, kuka soittaa.
2. Kerro, mitä on tapahtunut.
3. Kerro tarkka osoite ja kunta (mahdollinen avainkoodi).
4. Vastaa kysymyksiin.
5. Kytke puhelimen kaiutintoiminto päälle ja jatka auttamista.
6. Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.
7. **Lopeta puhelu vasta saatua luvan.**
8. Opasta lisääpu paikalle.
9. Soita uudelleen, jos tilanne muuttuu.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Akuuttivastaanotto	Päivittäin klo 8–21 Jonoon ilmoittautuminen. Takaisinsoittopalvelu.	020 692 881 Hyvinvointikeskus Sopukka Karistamontie 4
Yöaikainen hoidon tarve	24/7	020 692 881
Ivalon terveystakeskus		016 687 511
-Vastaava sairaanhoitaja	klo 8–16	040 517 8725
-Päivystävä sairaanhoitaja	klo 16–8	040 770 9187

29. MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT

Mielenterveys- ja päihdepalvelut ovat osa Sopukan perhekeskusta. Tarjolla on keskusteluapua sairaanhoitajien vastaanotoilla myös ikäihmisille, jotka tarvitsevat apua mielen-terveyteen, päihteisiin tai erilaisiin elämän kriiseihin liittyvissä asioissa. Työmuotoi-
na ovat yksilö-, pari- tai perhekeskustelut, ohjaus ja neuvonta, avohoito, lääkehoito ja kuntoutus. Tarvittaessa teemme moniammatillista yhteistyötä. Psykiatriin vastaanotto tarvittaessa.

Käynti voi olla kertaluontoinen tai toistuva, yksilöllisen tarpeen mukaan. Palvelut ovat maksuttomia, eikä niihin tarvita lähetettä.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Mielenterveys- ja päihde- palvelut	Ajanvaraus puhelimitse tai käymällä paikan päällä ma-to klo 8–11.	040 678 9566 Sopukan perhekeskus 2.krs, Karistamontie 4



30. SUUN TERVEYDENHOITO

Suun terveydenhuolto tarjoaa sekä kokonaishoidon että kiireellisen hoidon palveluja. Hoidon tarve arvioidaan asiakkaan yhteydenoton yhteydessä.

Hammashoitolaan varataan aika ajanvarauksesta. Hoidon tarpeen arvioinnin jälkeen asiakkaalle annetaan tarvittaessa vastaanottoaika joko hammaslääkärille tai suuhygienistille. Tarkastukseen pääsevät 18 vuotta täyttäneet asiakkaat jonotuslistan kautta.

Kiireelliseen hoidontarpeeseen (esim. hampaan irtoaminen, turvotus tai särky) pyritään vastaamaan saman päivän aikana. Kiireettömän hoidon (esim. oireeton lohkeama) odotusaika on kolmesta viikosta kolmeen kuukauteen. Viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellisissä särky- ja tapaturmatilanteissa toimii Lapin läänin yhteispäivystys.

Vastaanottoaika tulee perua mielellään edellisenä päivänä klo 14 mennessä soittamalla tai tekstiviestillä ajanvarausnumeroon.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Ajanvaraus	ma, ti, to ja pe klo 8–10 ke klo 9–11	040 528 0382
Kiireellisissä särky- ja tapaturmatilanteissa	ma, ti, to ja pe klo 8–10 ke klo 9–11 Viikonloppuisin ja arkipyhinä klo 9.30–12 Muina aikoina Sopukan akuuttivastaanotto	040 528 0382 010 633 8330 020 692881
Tekstiviestipalvelu	(numeroon ei voi soittaa)	040 170 4915
Käyntiosoite		Hyvinvointikeskus Sopukka Karistamontie 4

31. AKUUTTI- JA KUNTOUTUSOSASTO (=VUODEOSASTO) SEKÄ KOTISAIRAALA

Akuutti- ja kuntoutusosastolla hoidetaan perusterveydenhuollon sairaanhoitoa ja kuntoutusta tarvitsevia potilaita. Kuntoutumista tukevalla ja voimavaralähtöisellä hoitotyöllä edistetään potilaiden terveyttä. Hoitotyötä tehdään moniammatillisesti. Hoidon tavoitteena on, että potilaat voivat palata sairaalahoidon jälkeen kotiin, tuettuun tai tehostettuun palveluasumisyksikköön. Omainen voi halutessaan osallistua läheisensä hoitoon. Ohjaamme ja neuvomme siinä mielellämme.

Kotisairaalahoido on sairaalatasoista hoitoa asiakkaan kotona, asumispalveluyksikössä tai kuntoutusosaston tiloissa. Kotisairaalan asiakkaaksi tullaan lääkärin läheteellä. Kotisairaalan palvelut on tarkoitettu lyhytaikaista sairaanhoitoa tarvitseville asiakkaille, jotka pärjäävät hoitokäyntikertojen välit kotona yksin, omaisten tai muiden tukitoimien avulla.

Kotisairaalassa voidaan hoitaa muun muassa infektioita, jotka vaativat suonensisäisen antibiootihoidon, syöpäpotilaita, saattohoitopotilaita sekä ottaa asiakkaan hoitoon liittyviä suoniverinäytteitä.

Kotisairaalassa työskentelee fysioterapeutti, joka arvioi asiakkaan toimintakykyä, ohjaa kuntoutumisessa ja arvioi mahdollisen apuvälineiden tarpeen.

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Potilastiedustelut	mieluiten klo 13 jälkeen	040 741 3992
Puhelut potilaille		040 183 6030
Osastosihteeri	ma-to klo 8–16 pe klo 8–14	040 673 1596
Kotisairaala	klo 7.30–20.30	040 147 9959

32. ASUMISPALVELUT JA LYHYTAIKAISHOITO

Jos ikäihmisen kotona asuminen ei tukitoimista huolimatta ole enää mahdollista, voi asumispalvelut tulla ajankohtaiseksi. Palvelut määritellään toimintakyky- ja palvelutarpeen arvioinnin perusteella yksilöllisesti ja niillä pyritään ikäihmisen mahdollisimman laadukkaaseen ja arvokkaaseen kodinomaiseen elämään. Palveluille on voimassa perusturvalautakunnan hyväksymät myöntämisperusteet.

Asumispalveluita ovat palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen sekä lyhytaikainen jaksohoito. Lisäksi on ns. senioriasumista.

Palveluasumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa pääasiassa klo 7-21 välisenä aikana. Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilöille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautinen. Ympärivuorokautisen hoivan yksiköitä ovat Hannuksenkartano, Nutukas ja Helmikoti.

Lisäksi Sodankylän kunta järjestää lyhytaikaista ympärivuorokautista jaksohoitoa kotona pärjäämisen ja omaishoidon tueksi Hannuksenkartanon Veiki-siivessä.

Tavallista palveluasumista järjestetään kotihoidon palveluilla Hannuksenkartanon rivitaloilla ja senioriasumista Vasantien (=Kitisenranta) ja Kylälaakson rivitaloilla.

ASUMISPALVELUIHIN HAKEMINEN

Ympärivuorokautiseen hoivaan haetaan Tehostetun palveluasumisen hakemuksella, joka löytyy www.sodankyla.fi Sosiaali- ja terveydenhuollon alta ikäihmisten palveluiden kohdalta. Paperisen hakemuksen saa myös ikäihmisten palveluohjauksesta. Hakemukset lähetetään Ikäihmisten toimistopalveluihin.

Hannuksenkartanon, Vasantien ja Kylälaakson rivitaloille haetaan asuntohakemuksella, joka löytyy www.sodankyla.fi sivustolta kohdasta Asuminen, rakentaminen ja ympäristö kohdasta asunnon hakeminen. Hakulomakkeita saa myös Ikäihmisten palveluohjauksesta. Vasantien ja Kylälaakson osalta hakemus lähetetään Sodankylän kunnan asuntotoimistoon ja Hannuksenkartanon osalta Ikäihmisten toimistopalveluihin.

Jatkuu seuraavalla sivulla.

Hakemukset käsitellään moniammatillisessa SAS-työryhmässä ja asukasvalinnat tehdään kiireellisyysjärjestyksessä. Päätöksen perusteena noudatetaan perusturvalautakunnan hyväksymiä Ikäihmisten sosiaalihuoltolain mukaisten asumispalveluiden myöntämisperusteita.

Lisätietoja palveluista antaa:

Palvelu	Tavoitettavuus	Yhteystiedot
Ikäihmisten palveluohjaus	ma-pe 8-16 Puhelinaika ma-pe klo 9-12	040 187 5577
Asuntotoimisto, vuokrasopimukset ja asumisneuvonta	ma-pe klo 8-16	0400 290 237 Kunnanvirasto, Jäämerentie 1
Ikäihmisten toimistopalvelut	ma-to klo 9-15 pe klo 9-14	0400 195 014 Karistamontie 4 vanhustyöntoimisto@ sodankyla.fi

33. IKÄIHMISTEN PALVELUT

Ikäihmisten palvelut ovat osa Sodankylän kunnan perusturvan toimialuetta. Ikäihmisten palvelujen hallinnon toimitilat sijaitsevat kunnanvirastolla ja hyvinvointikeskus Sopukassa.

Palvelu	Yhteystiedot
Ikäihmisten palvelujohtaja	Kunnanvirasto, Jäämerentie 1 040 530 6679
Kotiin annettavien palvelujen esihenkilö	Kunnanvirasto, Jäämerentie 1 040 522 3009
Ikäihmisten palveluohjaus	Hannuksenkartano, Kurunokantie 5 040 187 5577 ma-pe klo 9–12
Ikäihmisten toimistopalvelut	Hyvinvointikeskus Sopukka, Karistamontie 4 0400 195 014 ma-to klo 9–15, pe 9–14
Tehostetun palveluasuminen Hannuksenkartano esihenkilö	Kurunokantie 5 0407392320 ma-pe klo 8–16
Tehostetun palveluasumisen Nutukkaan esihenkilö	Kurunokantie 1 0407514538 ma-pe klo 8–16
Tehostetun palveluasumisen Helmikodin esihenkilö	Ahopolku 6 0400849788 ma-pe klo 8–16

Lisätietoja löytyy Lapin hyvinvointialueen kotisivuilta (www.lapha.fi) ikäihmisten palveluista.





Sodankylä
Lapin tähtikunta

Jäämerentie 1 (PL 60) | 99601 Sodankylä | vaihde puh. 0400 618 870
kirjaamo@sodankyla.fi | www.sodankyla.fi



Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Tämä opas on laadittu Ympäristöministeriön rahoittaman "Yhdessä ikääntyen, hyvinvointia edistävä asuminen Sodankylässä" -hankkeen tuella.